

ENKLE GUTTER: – Vi har mange traumer vi må ta ut. Derfor lager vi musikk, sier Jorund Fluge Samuelsen og Hans Petter Aaserud i Trang Fødsel.
Foto: HENNING LILLEGAARD

Trang Fødsel mot forløsning

– Egentlig er vi noen enkle, landsens gutter. For oss er musikken selvmidlende terapi.

Av SISSEL FANTOFT

– Vi har mye vondt i bagasjen som vi må uttrykke, og hva er da bedre enn å spille det inn og dele det med hele Norge? Bergensbandet Trang Fødsel suser oppover platelistene med albumet «Hybel».

De fleste sangene deres handler om sjenerte unge menn som ikke får det helt til. Sant slår an i norske studentermiljø.

– Vi blir alltid sammenliknet med Postgirobygget og Di Dørre, men synes selv at vi har vart eget særpreg, sier Hans Petter Aaserud, som synger og spiller gitar.

– Og det er kjempegøy at det begynner å ta av, tilføyer Jorund Fluge Samuelsen, sanger og fløyttist. Sammen lager Jorund og Hans Petter alle tekstene og musikken.

– Vi har pludret sammen i fire år; det er jo ikke uten grunn at vi kaller oss Trang Fødsel, sier Hans Petter.

Trang Fødsel har sitt utspring fra Lærerhøyskolen i Bergen. Trommeslageren, Frank Jakobsen, var faktisk læreren til de andre på musikklinja. I tillegg spiller John Vinje tangenter og Ole Amund Gjersvik bass.

– «Neger» er

Programmannsør Rune Drevland i NRK 2 har ikke noe imot å bli kalt neger: – Det er et helt greit ord og skal vi gjøre noe med det, må det være å bidra til at folk ikke oppfatter det som negativt ladet.

Av RUNE MOEN og TRYGVE AAS OLSEN

Drevland har ikke særlig forståelse for kampanjen som tar sikte på å stryke ordet neger fra den norske ordlista.

– For meg virker det rart at man skal drive å lete etter nye ord. Det verste jeg vet er når folk forsøker å finne noe trygt å si bare for å unngå å støte andre. Det høres jo bare dumt ut, sier NRK-medarbeideren.

Sludder

Språkprofessor Finn-Erik Vinje er helt på linje med Drevland og oppfatter kampen mot negerordet som «sludder».

– Ingen bør ha skrupler mot å bruke ordet neger slik tradisjonen har overlevert det. Det får være måte på hårsårhet, sier han.

– Hvis vi skulle begynne å trikke og mikse med alle ord som har en eller annen negativ klang, ville vi havne i et ufore. Det hører ingen steds hjemme. Jeg er skeptisk til den slags manipulering. Virkeligheten må bestemme innholdet i ordene og ikke omvendt. Skal vi stoppe rasismen, må vi gripe fatt i andre tendenser, sier Vinje.

Ærlig

Både Drevland og Vinje er mer opptatt av å fjerne den negative klangen som det omstridte ordet kan ha hos nordmenn.

– I folks tanker er det ikke noe fint ord, men jeg oppfatter «neger» som en ærlig betegnelse og vil heller forsøke å bidra til at folk bruker det uten å tenke negativt, sier Drevland.

Vinje sammenlikner «neger»-debatten med en tidligere aksjon for å fjerne ordet nordmann. Noen mente det var kvinneskammerende og ville i stedet innføre «en norske».

– Da er det bedre å gjøre som de homofile har gjort. Ordet homse var i utgangspunktet et negativt slanguttrykk. De homofile tok selv i bruk ordet som betegnelse på seg selv. Da ble det positivt. Sånn bør flere tenke, sier Vinje.

Ikke svart

Selv om han er uenig i afrikansk ungdoms

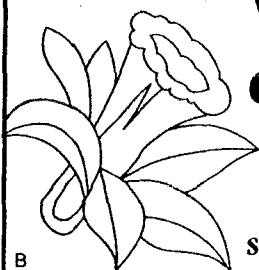
NORSK PROFESSOR: Språkprofessor Finn-Erik Vinje er skeptisk til kampanjen for å stryke ordet neger fra norske ordlister. Foto: METTE MØLLER

kampanje mot bruken av ordet neger, har Vinje forståelse for denne ungdomsgruppens arbeid.

– De brenner selvfølgelig for saken. Jeg oppfatter det mer som et eksperiment, sier Vinje.

– Og hva skal man si, da? spør Drevland:

– Svart? Jeg er jo ikke svart, like lite som noen er hvite. Afrikaner? Det blir også feil, for det er ikke alle negrer som er afrikanere. Selv er jeg norsk.

Visste du at Den Norske Kreftforening driver et omsorgssenter i hvert fylke?

Støtt Den Norske Kreftforenings påskeaksjon LILJER FOR LIV

Den Norske Kreftforening

Konto 121 Tlf.: 22 46 10 10

helt ålreit

NRK-SANGER: NRKs Rune Drevland, som også er sanger i bandet Bump City, vil heller at folk slutter å bruke ordet neger negativt enn de slutter å bruke det. Foto: ODD WENTZEL

OLG SAKEN
Dagbladet

Organisasjonen African Youth Norway har lansert en kampanje for å fjerne ordet «neger» fra norsk dagligtale. Organisasjonen mener ordet har en rasistisk effekt. I en brosjyre om rasistisk omtale av folk med afrikansk opprinnelse går organisasjonen også imot bruk av ord som «jungel», «lamme» og «ovding».

– Vi er verken negrer eller muldyr

– Folk behøver ikke å være rasister selv om de kaller oss negrer. Men vi liker det ikke. Kall oss afrikanere, oppfordrer Lamisi Gurah, Tesheme Mehari og Isatou A. Jammeh Kwarasey.

Av SVERRE GUNNAR HAGA

I disse dager går 11 000 brosjyrer ut til elever i den videregående skolen i Oslo-området. Der får de klar beskjed om hva afrikanere synes om ordet neger.

Vårt mål er å få folk til å tenke seg om. Det er veldig vanlig å si negrer uten at det menes noe negativt. Men er du klar over hva du sier? spør Tesheme Mahari. Han deltar i likhet med de to andre i SHAKA, en pro-

sjektgruppe mot verbal vold.

– Neger kommer av det latinske ordet niger og assosieres med underverdenen, noe møkkete, fælt og sørgelig. Sier du «neger» i Amerika blir du stemplet som rasist. På tide at Norge kommer etter, sier Lamisi Gurah.

Innarbeidede ord som svartebørs, svartelistet og svartarbeid ønsker vi også å fjerne fra det norske språk, sier ungdommene.

Hva vil dere bli kalt?

RESPEKT: – Vi ønsker respekt. Kall oss ikke negrer, oppfordrer Lamisi Gurah, Tesheme Mehari og Isatou A. Jammeh Kwarasey. Foto: EIVOR ERIKSEN

– Afrikanere. Men selvfølgelig også ghanesere, nigerianere, sorafrikanere og så videre.

– Vet du hva en mulatt

er? Det er en blanding av en hest og et esel. Du går ikke rundt å kaller folk for muldyr, sier Isatou A. Jammeh Kwarasey.

«Neger» – ålreit eller ikke?

Er ordene «neger» eller «svart» rasistisk? Er «afrikaner» dekkende nok? Dette mener tre norske kjendiser:

Are Kalvo, forfatter av boka «Kunsten å være neger».

– Jeg veit at noen oppfatter ordet som rasistisk. Da må vi bare akseptere at det er rasistisk. Det er i alle fall ikke nøytralt. Ordet er opprinnelig brukt i en fordomsfull betydning. Jeg bruker likevel ordet bevisst i boka mi fordi den ikke handler om afrikanere, men om en standard hjerne hos en fordomsfull nordmann. Men jeg ser at boka kan ha en bieffekt, særlig nå når den har solgt så mye. Noe jeg aldri trodde den skulle gjøre.

Anders Heger, forlegger.

– Selv bruker jeg konsekvent ordet svart. Det er helt nøytralt og entydig. Likevel har det ikke slått meg at ordet neger i seg selv er rasistisk. Det er en ny problemstilling. Å bevisstgjøre språkbruken er nødvendig. Derfor er dette initiativet greit.

Fetter Nome, TV-journalist «Gringos».

– Det er positivt at svarte norsk-afrikanere vil bygge opp sin egen stolthet og identitet. Så lenge noen oppfatter ordet neger som rasistisk, bør det ikke være noe problem å erstatte det med svart. Å kalle folk afrikanere liker jeg ikke. Det er en geografisk betegnelse.

Ord har en viktig symbolverdi. Men lik behandling i arbeidslivet, på boligmarkedet og i restaurantkøer er enda viktigere. Å sette opp ord som jungel og hovding på en liste over fy-ord, er å drive det for langt. Det minner litt om kvinnebevegelsens kamp mot ord som lærerinne og sykepleierske.

